

Minister H.M. de Jonge
Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

12 augustus 2022

Geachte heer De Jonge,

Wij vragen u om hulp en om zorg te dragen dat de essentiële taken van de overheid gewaarborgd worden: woonruimte, gezondheid, veiligheid en perspectief bieden aan een groep die keihard getroffen is. De dynamiek van een crisis zorgt vaak voor chaos en in veel gevallen een vergroting van verschillen. Zoals het verschil tussen arm en rijk, tussen wie mag leven met perspectief en de perspectiefloze.

Er is goed nieuws en er is slecht nieuws.

Een smalle "Window of Opportunity" is aangebroken, er zijn een aantal jongeren en ouderen die nu nog kansen zien. Voordat deze groep mensen in het zorgstelsel en/of de bijstand terecht komt en armoede wederom zegeviert. Wij willen buiten de reguliere wachttijden van weken, maanden en jaren actie, er is sprake van sociale urgentie voor de kleine ondernemer en deze heeft soms nog maar een paar weken i.p.v. maanden of jaren om nog iets van perspectief te creëren.

Introductie!

Wij van TICWA willen u helpen minister De Jonge! Er is een verborgen leed onder kleine ondernemers ontstaan. Hoewel er in de coronaperiode 2020-2021 respectievelijk maar 110 en 140 duizend kleine ondernemers stopten, is de verwachting van het CBS dat er in 2022 160 duizend kleine ondernemers stoppen. Dit zijn met name de ZZP'ers en de freelancers. De ondernemers die toch doorgaan hebben waarschijnlijk al diverse stormen meegemaakt; 9/11, de gecreëerde bankencrisis en de corona crisis en afhankelijk van de gezondheid volharden deze "Diehards". Maar de creatieve kleine ondernemer (horeca leverancier, kapper, events, kunst en cultuur maker) lopen op hun laatste tandvlees en alleen met urgentie op de vastgoedmarkt kunnen zij zich verzekeren van een veilige toekomst. Maar tot nu toe is er weinig oog voor kleine ondernemers.

Een crisis komt vaak samen met kansen, denk aan de mogelijkheid om thuis te werken. Decennia voor de corona moesten we per se in de file naar kantoorpanden en industrieterreinen. Ook de woon- en de stikstofcrisis komen samen met oplossingen. Met name voor mensen die kleiner en minder willen, zoals freelancers. Werken in je eigen Tiny Woonatelier, op je eigen grond. TICWA kan hier veel in betekenen en iets moois realiseren.

Het minder goede nieuws zijn deze kritische punten:

- Moeten wij net als Urgenda naar de rechter om onze mensenrechten te beschermen?
- Is het de taak van de gemeente om zoveel mogelijk "surplus" te behalen en is het de bedoeling dat de overheid meer bezig is met rendementen van vastgoedbeleggers dan met het oplossen van het woningtekort?
- Kleine ondernemers worden de bijstand ingejaagd met een burn-out, om vervolgens aan de tiet van de overheid te zuigen en uitgebrand te belanden in een flatje tien hoog achter!
- De collectieve innovatiekracht van creatieve ondernemers is teniet gedaan door verkeerde stappen tijdens de coronacrisis en de eenheidsworst heeft samen met de multinational de overhand gekregen, het verschil tussen arm en rijk is nog nooit zo groot geweest.
Er is alom en op grote schaal armoede gecreëerd.
- De kleine ondernemer is een gelijk speelveld beloofd, maar zij hebben nul kans om een woon- en/of werkpand te kopen, omdat zij geen hypotheek krijgen. Dus zijn ze veroordeeld om zich 80 uur per week ziek te werken om de hoge huren te kunnen betalen. Zij kunnen geen gezin stichten of naar hun pensioen toewerken.
- Niet alleen grootaandeelhouders, miljonairs en multinationals hebben rechten; iedereen heeft rechten, de vergeten groep creatieve freelancers, kleine ondernemers en starters.

Oplossingen van TICWA voor diverse problemen is het goede nieuws:

Voordelen voor de natuur;

- Zowel circulair als duurzaam, er zijn geen vrachtwagens vol beton nodig
- Geen aanslag op grond/milieu, maar juist het vergroten van de biodiversiteit
- Minder verkeersbewegingen door het wonen en werken op één kavel

Voordelen voor de gemeente/provincie;

- Meer belastinginkomsten en een positieve bijdrage aan het woningtekort
- Een positieve bijdrage aan de stikstofcrisis en meer tevreden inwoners

Voordelen voor de bewoners;

- Gemeenschap met dezelfde doelen
- Sociale en mentale controle en zorg door o.a. één gezamenlijke VVE met een multifunctioneel groepsonderkomen en sociale activiteiten
- Minder energieverbruik (collectief) en coöperatief klussen / werk kunnen aannemen
- Coöperatief inkopen & opslaan en minder afval door minder inkoop en door hergebruik

Wij willen van een “kan niet” houding, naar een “ja mits” of nog liever een volmondig “ja wij gaan u helpen” houding. De belofte van de Omgevingswet is; makkelijker, eenvoudiger en bereikbaar zijn. Het team “Versnelling Woningbouw” of “Het Aanjaagteam” bij de provincie blijkt een farce waarmee meer afhankelijkheid van armen het doel lijkt te zijn en de grote projectontwikkelaars snel nog rijker worden met hulp van gemeente en provincie. Sociale collectieve en innovatieve projecten zoals TICWA kunnen met veel pijn en moeite een pak papieren inleveren voor een subsidieaanvraag van maximaal drie duizend euro. Dat is een druppel op een gloeiende plaat en gaat ons niet snel verder helpen. Heeft dit team bij de provincie ons meer te bieden?

Het blijft nu steken bij onderzoeken, mooie voornemens en praatjes, maar het is tijd voor actie: “Niet lullen maar poetsen!”, “Geen woorden maar daden!” en “In geluk kun je niet wonen!”. Kortom actie laten zien in plaats van verkennen, mensen echt verder helpen en openingen creëren.

Wat is TICWA?

TICWA bestaat uit de Project TICWA community met honderden leden die ons steunen en uit een sociale CPO en coöperatieve aankoopvereniging TICWA Midden West Nederland.

TICWA staat voor Tiny Cultural Woon Ateliers.

Het doel van de leden is collectief gaan voor kleiner, minder energieverbruik, werken aan huis, minder vervuiling, voor sociaal en coöperatief, voor biodiversiteit en vooral voor samen sterker worden en Nederland mooier maken (zoals beschreven in “Programma Mooi Nederland”).

Wie zijn de leden?

De leeftijd van de leden loopt van jonge starters naar (bijna) gepensioneerden, maar er zijn belangrijke gemene delers. Iedereen wil Tiny, iedereen wil landelijk, het merendeel wil wonen en werken (thuiswerken) op één plek, iedereen heeft een “groen hart”, iedereen wil snel innoveren. De kleine zelfstandigen (getroffen door de Corona-crisis en ook nu weer in zwaar weer vanwege inflatie) zoeken bovenal perspectief, een toekomst en een zeker pensioen.

Wat doen wij?

TICWA is initiatiefnemer en op zoek naar locaties die geschikt zijn voor de leden en welke voldoet aan de behoefte van betaalbare woon-/werkruimte. De afgelopen maanden zijn er diverse percelen/boerderijen, met of zonder (agrarische) bebouwing in overweging genomen, de leden stemden hierover. Helaas ondervond TICWA nog weinig bereidheid bij provincies en gemeenten om ons hierin te ondersteunen.

Woonrecht.

Bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens staat duidelijk dat wij recht op onderdak hebben, zonder dat wij slaven worden door onbetaalbare huren of afhankelijk worden gemaakt met een uitkering. Zelfstandigheid “liberté” is eveneens een recht en niet alleen voor nu, maar ook na 50 jaar arbeid. Een eigen huis op een eigen stukje grond garandeert een groot deel van deze zelfstandigheid. Een woonatelier geeft de mogelijkheid om thuis te werken. Wilt u ons hierin steunen?

Gezondheid.

Het aansturen op diverse burn-outs en uitzichtloze situaties, ondernemers op een 10 hoog flat duwen of de bijstand in, is erg ongezond. Ook 80 uur per week werken is ongezond.

Zelf eten verbouwen, een community bouwen, lasten/stress verlagen, allemaal zaken die bijdragen aan een gezonde geest en een gezond leven dit verlangen wij, maar wilt u ons hiermee helpen?

Veiligheid en perspectief.

Wat gebeurt er als ik ziek word en van twee panden de huur, schoonmaker en energie niet meer kan betalen, hoe kom ik rond zonder pensioen (terwijl ik 50 jaar 50 tot 80 uur per week gewerkt heb)? Waar moet ik met mijn inboedel heen als ik de huur niet kan betalen? Is er nog perspectief? Kunnen wij ons pensioen herstellen? Hoe kunnen wij onze geliefden en kinderen iets bieden?

Zelf bouwen aan de toekomst.

Wij hebben geen personeel of materieel tekort door een eigen en flexibele invulling. De toekomst is circulair en duurzaam en zijn er zeker van dat onze "Carbon Footprint" laag is. De mooiste woning- en zijn van zelfbouwers. Iets wat u óók ambieert, zo gaf u in juni dit jaar al aan. U kunt persoonlijk deze droom nog niet waarmaken, maar u kunt TICWA wel de nodige gereedschappen leveren.

Duurzaam en innovatief.

Innovatief en snel bouwen is alleen van onderaf en in het klein mogelijk. Duurzaam en circulair bouwen naar eigen wens en geschikt voor het doel, dit kan de bewoner zelf als hij hier een hand in krijgt. Wij nemen de taak als "biodiversiteitsrentmeester" serieus. De verarmde groene woestijn heeft ook baat bij de "biodiversiteitsplannen" van TICWA. Wij kunnen strategisch de omgeving en het land "innovatief" inzetten op duurzaamheid. Dit is de identiteit van de Tiny House Movement.

Uitspraken van u en uw collega's VS TICWA!

TICWA geeft een reactie op uitspraken van de minister en zijn collega's. Men kan concluderen dat de minister niet alles aangrijpt om de woningnood (vooral de urgentie) te verlichten. Misschien is project TICWA in uw ogen een druppel op een gloeiende plaat? Maar voor de TICWA leden is dit **de** oplossing (en evt. ook voor de 1,5 miljoen andere zzp'ers in Nederland).

Vervolgens een aantal quotes uit het Programma Mooi Nederland. Een prachtig stuk waar veel aandacht en geld aan besteed is. Maar het is alleen nog maar papier. TICWA vult eigenlijk alles in wat in het programma als doelen gesteld wordt en zou niets liever dan vandaag al beginnen met daadwerkelijk bouwen. TICWA wil niet langer verkennen hoe het kan, maar laten zien dat het kan.

De minister gebruikt meerdere malen het woord "daadwerkelijk", een mooi woord in deze context. Gaat de minister daadwerkelijk wat doen om TICWA te ondersteunen bij provincies en gemeenten zodat er "daadwerkelijk" op korte termijn een oplossing komt voor haar leden?

Commissiedebat 30 juni, 17 mei en 12 april jl. (Uw uitspraken en van uw collega's):

- *Er zijn concreet afspraken gemaakt over aantallen woningen, over betaalbaarheid en over de doelgroepen. "Wat we hebben gedaan is met het programma 'Een thuis voor iedereen' dit is zeer intensief, alles wat we moeten doen op het huisvesten van aandachtsgroepen."*
 - U heeft het over aandachtsgroepen en vergeet misschien de zwaar getroffen zzp'ers zowel jonge starters als oudgedienden. TICWA weet hoe we ons pensioen terug kunnen verdienen, hoe we onszelf kunnen beschermen, gezonder kunnen maken, u hoeft hier weinig voor te doen, alleen snelle besluitvorming afdwingen bij gemeenten en provincie.
- *"Er komt budgettaire ondersteuning en financiële ondersteuning voor de infrastructuur."*
 - TICWA zoekt mogelijkheden die beperkt zijn in omvang (ca. 1-10 ha) en neemt de verantwoordelijkheid voor de (niet invasieve) aanleg van paden en nutsvoorzieningen zoals elektriciteit, riool, waterleiding en internet. Is daar financiële ondersteuning voor?
- *"Het resultaat is eigenlijk het enige dat ons daadwerkelijk verder helpt en waar mensen die zitten te wachten op een betaalbare woning daadwerkelijk behoefte aan hebben."*
 - De leden van TICWA zitten allen (om uiteenlopende urgente redenen) te wachten om betaalbaar onderdak te realiseren en willen onszelf inzetten om onze plannen te verwezenlijken. Hoe gaat u ons "daadwerkelijk" verder helpen?

- *Bouwvergunningverlening, een vraag van de heer Nijboer: “Het is altijd goed als de minister de zorgen deelt, maar ik wil er ook graag wel wat aan doen. Als je kunt stimuleren. Dan ben ik daar een groot voorstander van.” De minister: “Maar het loket is zeer open voor echt alle ideeën om daar aan toe voegen om te kijken of we tot meer stimulans van afgifte van vergunningen zouden kunnen komen, het loket is wagenwijd open voor aanvullende ideeën”*
 - TICWA deelt ook die zorg, gezien het aantal keren dat we gemeenten benaderd hebben zonder dat dat geleid heeft tot resultaat. De terughoudendheid vanwege onduidelijkheid m.b.t. tot de Omgevingswet ofwel het gebrek aan personeel of gewoon muren willen opwerpen, er is altijd wel een reden. Het grootste struikelblok zit in de aantallen: 1 boer is niet gelijk aan 20 freelancers. Verder is er geen wijziging in de bestemming nodig. Het beoordelen van Tiny House bouwvergunningen zijn we nog nooit aan toegekomen, echt bizar na 3 jaar. Waarom is er geen loket voor CPO's c.q. Tiny House initiatieven die snel tot resultaat kunnen leiden? Er zijn initiatieven genoeg en de belangstelling is enorm groot.
 - Een oplossing schijnt de minister gevonden te hebben in de zogenaamde ‘aanjaagteams’. Onduidelijk is hun bereikbaarheid en hun inbreng?
 - TICWA gaat veel verder: TICWA levert visie i.p.v. van rapporten. TICWA heeft een gedetailleerd plan om haar idealen te verwezenlijken: een duidelijke stap van denken naar doen! Bij welk ‘loket’ kunnen wij dan wel aankloppen?
- *Hulpvraag vanuit gemeenten, “daarvoor hebben we een expertteam en dat blijft ook gewoon aan de slag, dat blijft ook gewoon zijn zegenrijk werk doen”.*
 - TICWA heeft ook een duidelijke hulpvraag daar waar provincies, gemeenten en aanjaagteams het laten afweten. De TICWA projecten laten beoordeling door het expertteam zou een hele zegenrijke stap voorwaarts zijn.
 - Tot nu toe blijft iedere hulpvraag onbeantwoord. Dus waar zijn ze?
- *Alles wat gaat over circulaire bouw, alles wat gaat over de emissievrije bouw. “Dus de bouwsector is een sector die helaas heel erg bijdraagt aan CO2 en stikstof uitstoot. We doen onderzoek naar een betere waardering van koolstofvastlegging in biobased bouwmaterialen. Bij heel veel wat meer innovatieve bouwers begint dit een vlucht te nemen.”*
 - TICWA kijkt zorgvuldig naar duurzaamheid en naar de productie van materialen, er is zelfs een bouwadviesteam en die doen divers onderzoek en hebben hier ook overzichten en tabellen van gemaakt. Alle ontwerpen zijn circulair en we bouwen met de BENG-normen in het achterhoofd. De energieopwekking en opslag is collectief.
- *D66 (Boulakjar) “Wij willen voorzien in het aanbod voor starters en ouderen om vastgoed te kopen. Het is evident dat mensen perspectief willen houden op een betaalbaar huis.”*
 - TICWA kan niets met het reguliere aanbod: kopen is voor kleine ondernemers onmogelijk door de hoge prijzen en door de fluctuatie in hun inkomen (door de crisis).
- *Grinwis (ChristenUnie): “Een huis is om in te wonen, niet om aan te verdienen. En huizen bouwen is niet zomaar stenen stapelen, maar een gemeenschap bouwen, dorpen bouwen. En hoe wil de minister lokaal de ambtelijke capaciteit op capabel niveau brengen?”*
 - Ofwel duurzaam/circulair en Tiny landelijk bouwen is een wens van veel partijen, TICWA is het op dit punt volledig eens met de ChristenUnie.
- *“Wonen is een grondrecht, dus het raakt aan een gezond perspectief en bestaansrecht. Er is niet 1 oplossing om snel tot een oplossing te komen voor de bestaande woningnood. Snelle flexwoningen of alternatieve woningen bouwen is ook een oplossing.”*
 - Dit sluit 100% aan op wat TICWA wil, snel en alternatief (lage carbon footprint) bouwen.
- *“Noodzaak kan provincies dwingen om andere en snelle acties te ondernemen. De provincie kan een gemeente ook motiveren om een locatie toch toe te wijzen. Of andersom.”*
 - Dit heeft TICWA al een beetje geprobeerd, maar tot nu toe zonder succes.
- *“Bouwen op de vraag, dus ook voor singles en kleine huishoudens. Meer bouwen voor jongeren en ouderen heeft de aandacht en het type woning.”*
 - TICWA bouwt zelf exact de woning die nodig is, welke perfect aansluit bij ieders wens. Wij willen deze “woon deal” sluiten, de gemeenten moet deze visie delen vinden wij.
- *“Bouwen op de vraag, dus ook voor singles en kleine huishoudens. Begin met woningen neer te zetten die mensen ook willen of welke aansluiten bij de woonwensen. Een snelle actie richting daadkrachtige provincies en een vliegende start moet kunnen.”*
 - Nu doet de provincie alsof ze geen bewegingsruimte heeft, althans volgens TICWA?

Voorbeelden hoe TICWA projecten aansluiten bij het Programma Mooi Nederland:

- We willen ook voldoende duurzame en betaalbare woningen, klimaatbestendige landschappen, meer biodiversiteit en natuurherstel.
- Wij wakkeren ook ons collectief verlangen aan voor een mooier Nederland en bieden perspectief, zodat er een Nederland voor onze kinderen en kleinkinderen ontstaat.

Waar lopen we tegen aan?

De snelheid waarmee een gemeente of provincie ons zekerheid kan geven, zodat onze laatste centjes goed terecht komen. Deze snelheid is er niet, integendeel er zijn juist veel vertragende factoren en er is veel onwil en onbegrip, met name ook bij provincies.

Er zijn geen vaste bemiddelaars, het "aanjaagteam" is voor ons niet inzetbaar jammer genoeg.

Op veel vragen hebben wij zelf de oplossing al lang en breed gevonden, alleen het duurt te lang, wij kunnen geen 2, 3 jaar meer overbruggen.

Het bestemmingsplan van een agrarisch erf is wonen en werken, dat is precies wat wij willen. En zorgdragen voor het land: bijdragen aan biodiversiteit, duurzaamheid en een oplossing voor een deel van het stikstofprobleem zijn, een stukje fileprobleem oplossen en het huisvestingsprobleem en toch wordt er een muur opgeworpen door ambtenaren. Vaak met als argument, dat een boer 1 iemand is en niet 20 of 25 freelance gezinnen en singles. Onbegrijpelijke reactie in deze crisis.

Wij zijn misschien wel "Diehards", maar ook broos en kwetsbaar en stellen ons leven behoorlijk in de waagschaal. Uiteraard willen wij kansen zien en door de roze ondernemersbril kijken.

Conclusie.

Even simpel: wat kunt u nu concreet voor ons doen?

Een urgentie bevel of vrijbrief opstellen, een mediator aanwijzen, een tijdelijke goedkeuring of een definitieve vergunning (wijziging bestemming) voor het wonen en werken met meer mensen in het buitengebied afgeven. De Crisis- en herstelwet ultrakorte procedures opdragen, kunt u ons bij de 150 Chw gestimuleerde vernieuwende en duurzame projecten plaatsen? U heeft de eindregie.

Wij hopen op een gesprek of snelle reactie en met name een snelle actie vanuit de overheid.

Wij willen; wonen, bouwen, werken, bijdragen, ontplooiën, herstellen, leven!

Met vriendelijke groet,

Project TICWA

www.ticwa.nl

<https://www.facebook.com/groups/projectticwa>

Bijlage:

De voordelen van TICWA

Animatiefilmpje TICWA

Universeel kavelpaspoort TICWA

De statuten van TICWA MW

Globe Alive - Leven met de planeet

Audiomania's - AV specialist

A.P. de With - Houthobbyist pensionado

Simply Projects - Project management

Creatifull - Learning developer

Marco - Persoonlijk begeleider

Knurl Lab - Music compositions

Tom Voet - Theater en film acteur

SHINDO - ARTS
Japanese Percussion & Woodcraft

Percussion & Woodcraft

In Hart & Ziel - Eerstelijnspsychologie

De Witte Vlinder - Uitvaartbegeleiding

Samenleven met Marjo - Tiny Pensionado

Pawz & Play - Uitlaatservice

Henri Blommer - Sociaal ondernemer

Creatingunites - Designs concepts

Samantha - Idea Management

Robin Motercycles - Electrificatie & restauratie

Ido Holkamp - Ontwerpstudio